

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
 The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת

אור

מחוץ התמצין של חיי האדם

ויקרא (פרשת קדושים) פרק יט צדקה: (י) וְכַרְמֶךָ לֹא תַעֲזֹב וּפְרֹט פְּרֹמְךָ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְרֹל תַעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְקַוְּ אֱלֹהֵיכֶם: קללת חרש: (יד) לֹא־תִקְלַל חֵרֶשׁ וְלִפְנֵי עֵוֶר לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל וְיִרְאֵת מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְקַוְּ: רבילות: (טז) לֹא־תִלְדָּךְ רִכִּיל בְּעַמֶּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־דָּם רַעֲךָ אֲנִי יְקַוְּ: אהבת הזולת: (יז) לֹא־תִשָּׂא אֶת־אֹהֶיךָ בְּלִבְּךָ הֹכֵחַ תֹּכִיחַ אֶת־עַמִּיתְךָ וְלֹא־תִשָּׂא עִלּוּי הַטָּא: (יח) לֹא־תִקֵּם וְלֹא־תִטּוֹר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְבֵּת לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ אֲנִי יְקַוְּ: שבת: (ל) אֶת־שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וּמִקֹּדְשֵׁי תִירָאוּ אֲנִי יְקַוְּ: כישוף: (לא) אֶל־תִּפְגְּנוּ אֶל־הָאִבֹת וְאֶל־הַיְדְעֵנִים אֶל־תִּבְקְשׁוּ לְטַמְּאָהּ בְּהֵם אֲנִי יְקַוְּ אֱלֹהֵיכֶם: לכבוד: (לב) מִפְּנֵי שִׁיבָה תִקָּוּם וְהִדְרַת פְּנֵי זָקֵן וְיִרְאֵת מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְקַוְּ: משא ומתן באמונה: (לח) לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפַּחַת בְּמִדְּבָר בְּמִשְׁקַל וּבְמִשׁוֹרָה: (לו) מֵאֲזַנִּי צֶדֶק אֲכַנֶּי־צֶדֶק אִיפֹת צֶדֶק וְהֵינְי צֶדֶק יְהִיָּה לְבָם אֲנִי יְקַוְּ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

שאלות:

א) הנה מבואר במסכת בבא מציעא דף סא ע"ב שואל רבא מדוע התורה מנמקת באיסור ריבית ובמצות ציצית ובמשקלות בגלל שאני הוצאתי אתכם ממצרים? בדומה לכך יש לשאול מדוע התורה כותבת במצוות לקט שכחה ופאה, וקללת חרש, ורבילות ואיסור נקימה ואהבת הזולת ואיסור לשרוט על המת ושמירת השבת ואיסור כישוף ולכבד את הזולת ויושר במשא ומתן כנימוק לציווי אני השם אלוקים, הרי כל התורה כולה מאת השם יתברך והכל ציווי השם ומה נשתנו מצוות אלו שנכתב בהן אני השם אלוקים?

ב) עוד יש לשאול הנה מבואר במסכת שבת דף לא ע"א מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי, אמר לו גיירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת. דחפו באמת הבנין שבידו. בא לפני הלל, גיירית. אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד זו היא כל התורה כולה, ואידך פירושה הוא, זיל גמור ע"כ. וכן כתבו תלמידיו ותלמידיו תלמידיו עד שרבי עקיבא אמר ואהבת לרעת זה כלל גדול בתורה. מדבריהם מתבאר כי עומד התוודק של התורה זה מצוות ואהבת לרעך כמוך, והקשה הכלי יקר סתירה נוספת במאמרי חז"ל שכאן מתבאר שכל התורה פירוש של מצוות ואהבת לרעך כמוך, ומאידך הרי איתא בגמרא מסכת מכות דף כג ע"ב דרש רבי שמלאי: שש מאות ושלוש עשרה מצוות נאמרו לו למשה, וכו' בא דוד והעמידן על אחת עשרה, דכתיב וכו'. בא ישעיהו והעמידן על שש, דכתיב [גו']. בא מנחם והעמידן על שלש, דכתיב וכו', בא חבקוק והעמידן על אחת, שנאמר [חבקוק ב'] וצדיק באמונתו יחיה ע"כ. נמצא מבואר כי האמונה היא כוללת כל התורה ולא ואהבת לרעך כמוך?

וכתב לתרין הכלי יקר ויקרא (פרשת קדושים) פרק יט פסוק יח ולימדו פסוק ואהבת לרעך כמוך אני ה', כי כבר אמרו חז"ל (מכות כד א) בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר (חבקוק ב ד) וצדיק באמונתו יחיה, וזה אינו סותר דברי הלל כי כל מצוות התורה הם על שני סוגים האחד הוא המצוות שבין אדם למקום ברוך הוא ויסוד לכולם האמונה בה', השני הוא המצוות שבין אדם לחבירו ויסוד לכולם פסוק ואהבת לרעך כמוך. ומטעם זה היו הכרובים פורשים כנפים למעלה מחוי כלפי מעלה כנגד המצוות שבין אדם למקום, ופניהם איש אל אחיו כנגד המצוות שבין איש לחבירו.

אלא שעדיין יש לשאול אמנם נכון שאם יש אהבת הזולת ממילא האדם יקים את כל המצוות שבין אדם לחברו וימנע מכל איסורי התורה כיון שכל הציוויים שיש בן אדם לחברו נובעים מקנאה ושנאה וכשיש אהבה ממילא הכל יסתלק. אבל הרי יש שני חלקים בתורה ואיך יתכן שהלל אומר לגר זה כל התורה כולה הרי ניתנו שני לוחות מימין מצוות בן אדם למקום ובשמאל מצוות אדם לחברו ואיך זה כולל הכל?

בני אדם מאמינים בעצמם:

נקדים ונאמר כאשר נתבונן בדרכי העולם שבני אדם מאמינים בעצמם ביכולתם ובחכמתם ומבינים שאם אין אני לי מי לי, והכל תלוי במעשה ידיו של האדם בכדי להשיג את פרנסתו והצלחתו ומעמדו בכדי להשיג את המטרה הנכספת, ומתוך אותה השיבה ותפיסת עולם נובעת ונגזרת התנהגות בני אדם לעשות כל אשר לאל ידם בכדי לממש את המטרה והשאיפה, עד אשר פעמים רבות בני אדם נופלים ברשת יצרם ומתפתים להתנהל בדרכים עקלקלות להשיג את המטרה, ולכן ישנם אשר מתנהלים בשקר או במרמה בעסקיהם בכדי להשיג את מבוקשיהם מתוך אותה אמונה ותפיסה והשקפה כי אם אני לי מי לי, אך המעות היא שלא ממשיכים את דברי התנא הלל הזקן שממשיך לומר וכשאני לעצמי מה אני, על האדם לדעת כי כל פועל ידיו והשתדלותו אינם קובעים את גורלו של האדם בימי שנות חייו עלי אדמות, אלא שהכל תלוי בידי שמים וברצון הקב"ה מגביה שפלים עד מרום ומעשיר בני אדם, ומאידך משפיל גאים עדי ארץ ומרושש בני אדם שאינם ראויים והכל תלוי במעשיו של האדם האם עובד את השם יתברך באמונה וביטהון ועושה רצון השם או ח"ו ההיפך כאשר נלמד מפרשתנו.

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

דברי החובת לבבות:

ונקדים דברי חובת הלבבות בשער הביטחון פ"ג שכתב יסודות האמונה והביטחון. הדבר הראשון שידע שהשם יתברך אין רחמן גדול ממנו וכל הרחמים שיהיו בעולם הם ממנו. השני. שהבורא יתברך אשר יצר את האדם הוא היודע יותר מכל אחר מה טוב ומה רע לאדם. השלישי. שידע האדם כי כל אשר הפץ השם עושה, וכן נאמר כל אשר יצא מפי לא ישוב אלי ריקם וגו'. הרביעי. אין נסתר או נעלם מהבורא יתברך. והחמישי. אין שום אדם ונבם כל העולם יכולים להועיל או להזיק את האדם אלא ברשות השם יתברך. השישי שכל מה שעושה השם יתברך עם האדם זה מהסדיו המרובים, וכבר אנחנו אומרים בנשמת אין אנחנו מספיקים להודות לך על אחת מאלף אלפי אלפים רוב רבי רבבות פעמים הטובות והנפלאות שעשית עמנו. השביעי. שלא יוסף ולא יגרע על מה שגזר הבורא ית' בכמותו ואיכותו וזמנו ומקומו, אין מרבה למה שגזר במעוטו, ולא ממעט ממה שגזר ברבותו, ולא מאחר למה שגזר להקדימו, ולא מקדים למה שגזר לאחרו.

ונראה לבאר שואהבת תלוי באני ה':

ולענ"ד אפשר לבאר כי שני החלקים בעבודת השם הן אדם למקום והן אדם לחברו אחד הן כיון שכאשר נתבונן מהיא הסיבה שהאדם מניע לקנאה ושנאה ותחרות ולהימנע מצדקה או לקלל חרש או לגנוב או להזיק את חברו או ללכת רכיל או לרמות במשקלות הכל נובע אך ורק מחוסר אמונה כי האדם אשר מאמין שהכל מאת השם יתברך ומה שמניע לו יקבל ומה שלא מניע לו לא יקבל והרבה שלוחים יש לקב"ה להוציא מהכוח אל הפועל כיון שהוא משפיל גאים עדי ארץ ומגביה שפלים עד מרום כמו שכתוב **יְקַץ מוֹרֵישׁ וּמַעֲשִׂיר מִשְׁפִּיל אֶף מְרוֹמָם:** (שמואל א פרק ב-ז) ואין במעשה האדם שום יכולת לשנות מאומה מרצון השם יתברך והוא עילת העילות וסיבת הסיבות וכל הבריאה כולה כחומר ביד היוצר ממילא אין לו סיבה לשנוא את חברו נמצא ששני הדברים האמונה ואהבת הזולת דבר אחד הן, היות ובלעדי האמונה כיצד יגיע לאהוב את חברו כאשר רואה בו המתחרה המפריע לממש רצונו והרוחף המזיק המשפיל וכדומא בהכרח שיעשה כל אשר לאל ידו להתור ולסלק כל הפרעה למלא שאיפתו, אבל כאשר מאמין יודע שאין בכוחו לשנות מאומה מרצון השם ומה שהשם יתברך עושה את הכי טוב מה שצריך להיות, ואפשר שזה הרמו בפסוק שמסים אני ה' היינו שבכדי לקיים מצווה זו צריך שתאמין כי אני ה' והכל ממני ולא מרעך אלא שמגלגלים חובה ע"י חייב וזכות ע"י זכאי וממילא אין מקום לשנאה וכן בכל המצוות הנזכרים שנאמר בהן אני השם המפתח לעשיית צדקה ולא לקלל חרש ולשמור שבת ולכבד ולאהוב את חברו הכל תלוי באמונה. וזה על דרך תירוץ הגמרא בהזכרת יציאת מצרים, המכוון בזה הוא להזהיר את האדם שיענש על מעשיו אפילו שבני אדם אינם יודעים הרי הדבר גלוי לפני הקב"ה כי עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים, ובזמננו הדבר מוחשי שרואים כיצד כל העולם נמצא על כף היד ורואים ושומעים וכותבים ומדברים והכל בשניות למרות המרחק של אלפי קלומטרים ולמרות כל המחיצות, וזהו לבאר את הנימוק להזהיר על מירמה במידות כי אני הוצאתי אתכם ממצרים.

השאלה הראשונה לעתיד לבוא מהאדם נשאת ונתת באמונה:

ולזאת מבוואר במסכת שבת דף לא ע"א אמר רבא בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו נשאת ונתת באמונה, קבעת עתים לתורה, עסקת בפריה ורביה, צפית לישועה, פלפלת בחכמה, וכו'. ויש לשאול מדוע השאלה הראשונה על משא ומתן באמונה ולא על עסקת בתורה? ועוד למה נשאת ונתת באמונה, יותר נכון ביושר?
אולם ביאורם של דברים שמפתח החיים אשר נגזר ממנו דרכי עבודת האדם בימי הלדו עלי אדמות תלוי באמונה והביטחון של האדם בקב"ה, וכן כיצד נוהג בעסקיו אם מאמין מאזני צדק אבני צדק אופת צדק והין צדק בהיות וכאשר האדם מפנים בליבו כי הכל תלוי בידי השם יתברך, אם כן הדבר מובן מאליו שלא יסייע בידי העובר על רצונו, וההיפך העושה רצון השם יתברך, ועוסק ביושר ובאמונה זוכה לשפע ברכה והצלחה, ואף גם זאת עובד את השם בקיום התורה והמצוות, מתוך אותה אמונה שדווקא כאשר יעשה רצון השם יתברך יזכה להתברך במעשה ידיו, ולזאת השאלה הראשונה האם נשאת ונתת דווקא באמונה שיודע שהכל מאת השם, ולאחריו השאלה הבאה אם עסקת בתורה, מאחר והדבר כרוך אחד בשני שאם אין לו אמונה ממילא אין תורה בגלל שהוא ירדוף להשיג מבוקשו מאחר ותולה הכל בכוחו וחכמתו.

מעשה המסופר במדרש:

ומסופר במדרש תנחומא (בומר) פרשת תזריע ה מעשה בכהן אחד שהיה רואה את הנגעים, נתמטה ידו, ובקש לצאת לחוצה לארץ, קרא לאשתו, אמר לה בשביל שבני אדם רגילין לבוא אצלי להראות את נגעייהם, בואי ואני אלמדך שתהא רואה את הנגעים, אם ראית שערך של אדם שישב המעין שלו, תהי יודעת שלקה, לפי שכל שער ושער ברא לו הקדוש ברוך הוא מעין בפני עצמו שיהא שותה ממנו, [ולכן] יבש המעין שלו יבש השער, אמרה לו אשתו ומה אם כל שער ושער

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

ברא לו הקדוש ברוך הוא מעין בפני עצמו [שיהא שותה ממנו]. אתה שאתה אדם, וכמה שערות יש בך, ובניך מתפרנסין על ידך, לא כל שכן שיומין לך הקדוש ברוך הוא פרנסה, לפיכך לא הניחה אותו לצאת לחוצה לארץ.

מעשה עם מרן הרב ש"ך זצ"ל:

מעשה שהיה עם מרן הרב ש"ך זצ"ל. אברך בן תורה שפרנסתו דחוקה בא לפני מרן האבי עזרי זצ"ל וביקש רשותו לעסוק בלילה במלאכה שתביא לו רווחה ותאפשר לו להקדיש כל שעות היום לתורה, הסתייג מכך מרן, שאל האם אסור הדבר, ענהו הלילה זאת לא אמרתי אבל אם לעצתי תשמע משוך ידך מהרעיון, אולם למרות זאת אותו אברך הואיל והפרנסה דחוקה היתה ואין הדבר אסור מימש את רעיונו והלך לעבוד. כעבור כמה חודשים עלה לבית מרן ובפיו תמיהה אמנם הוא לכסוף הלך לעבודה וההכנסות גדלו בהרבה אבל הפרנסה נהיתה דחוקה עוד יותר אינו יודע איך וכיצד אבל הכסף מתאדה אין בו ברכה, חשב אולי זו תוצאת קפידא של מרן, נענה מרן הלילה וחם אין לי שום קפידה, אבל עתה תבין מדוע שללתי רעיון זה בראשיתו, דע לך שלאברך שתורתו אומנותו יש הנהגה מיוחדת מן השמים, כמו שאמרו לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, וירמיהו הנביא הוציא לישראל צנצנת המן כשתבע מהם לעסוק בתורה, אלא שבזמננו מן זה הוא בצנצנת והקדוש ברוך הוא מחיל ברכה סמויה במשכורת הזעומה הניתנת בכלל האברכים, אבל כשהתחלת לעסוק בפרנסה השתנתה ההנהגה כלפיך ופסקה הברכה, ברור שאי אפשר לפרנס משפחה מעבודה חלקית בשעות הערב, ומי יודע כמה תצטרך עתה לעמול ובכמה תצמצם את שעות לימודיך. לקט מפי השמועה.

מעשה עם האדמו"ר מללוב זצ"ל:

וסיפר בזה הגר"ש שבדרון זצ"ל בספר שאל אביך ויגדך עמוד ר' איש אחד בא אל האדמו"ר מלעלוב באמרו כי מפאת קשיי פרנסה ברצונו להגר עם משפחתו למדינת הים, אמר לו הרבי אספר לך מעשה בעיירה אחת היה דר תלמיד חכם גדול שהיה שרוי מאד בדחק, לימים נכנסו אצלו שני גבירים להציע לו לשמש בורר בדיון תורה שביניהם בתנאי שיבא לעירם וישלמו לו שכר טירחה ביד רחבה, ענה להם הרב שקודם החלטתו צריך הוא להתפלל מנחה, וכשסיים התפלה ענה בשלילה, לתמיהת אשתו הרבנית מדוע סירב להצעה כה מפתה ומה זה קשור לתפלת מנחה, השיב לה בחכמה עמדתי להתפלל מנחה וכשהגעתי לברכת השנים הרחרתי בלבי אני מבקש מהקב"ה שיברך עלינו את השנה הזו, דהיינו שתבא הברכה מכסא כבודו היישר לביתי, והוא מהלך של אלפי שנים שהרי מהארץ לרקיע הראשון מהלך חמש מאות שנה ומהרקיע יותר למעלה עוד מאות שנים וכן הלאה, אמרתי לעצמי אם הרבש"ע ישלח השפעתו ממרחק כה רב כלום ישלח אותה דוקא לעיירה של אותם גבירים, אם זה כבר נשלח ממרחק כה גדול הרי שזה יכול להשלח היישר לביתי, ואמרתי להם אני נשאר במקומי ואם יהיה לרצון לפניו יתברך לשלוח לי ברכה והשפעה זה יגיע לתוך ביתי, ואכן כך היה לאחר כמה ימים חזרו אותם גבירים והסכימו להתדיין בביתו בלא לפחות מהשכר שהבטיחו מראש, ועל זה נאמר היתה כאניות סוחר ממרחק תביא לחמה.

בור כרה ויחפרהו:

וכמו שיש הרבה סיפורים על בני אדם שתכננו לנקום או להזיק את השני בגלל קנאה ושנאה או תחרות ולבסוף הוא נענש כמה שעשה, כמ"ש בתהלים פרק ז פסוק (טז) **בֹּרַךְ הַיְחַפְּרָהוּ וַיִּפֹּל בַּשַּׁחַת וַיִּפְּעַל: או במשלי פרק כו פסוק כז **כִּרְהִי־שַׁחַת כִּה יִפֹּל וְגַלְגַּל אֲבָן אֵלָיו תָּשׁוּב: כמבואר במדרש תהלים (שוחר טוב; בוכר) מזמור ז [יב] [ז, טז] בור כרה ויחפרהו. כל מה שהרשעים חופרין לעצמן הם חופרים, ולבסוף יפול בשחת יפעל. ישוב עמלו בראשו. זה המן, שכל מה שחשב על מרדכי, הושב לו על ראשו. שהמן שעשה עין לתלות מרדכי ולבסוף הוא נתלה בעצמו. וכך כתב פירוש המשנה לרמב"ם מסכת אבות פרק ב משנה ו לבאר דברי הלל על דאמפת אטפוך וסוף מטיפיך יטופוך: וז"ל והכוונה בזה המאמר שמעשי הרעות ישובו בראש עושיהם, וכו', ואמר תהלים ז טז "בור כרה" וכו'. וזה נראה לעין בכל זמן ובכל מקום, שכל מי שיעשה הרעות ויחדש מיני העוול והפחיתויות – הוא עצמו ישיגהו נזק מאותן הרעות גופן אשר חידש, וכך הדבר לטובה מה שעושה לעצמו עושה.****

מעשה ביצד על ידי החסד עזר לעצמו: גומל נפשו איש חסד.

משה, ישראל, או ישראל משה? אחי שיחי' התקשר אלי וביקש טובה. "קיבלתי צ'ק ואני מבקש שתמיר לי אותו במזומן. איני מרגיש טוב, ואיני יכול לעשות זאת בעצמי. המזומנים האלו די דחופים לי". "כשמחה", ענית לו, "רק תשים לב שכתוב כאן לפקודת משה קליין, וזה למוטב בלבד. נראה לך שאוכל להפקיד את הצ'ק בחשבון שלי? אנחנו באמת אחים, אבל השם הפרטי שלנו שונה" "תוסיף ליד משה את השם שלך – ישראל. קורה שיש ללקוח שני שמות והבנק יודע רק על אחד. מה הבעיה בזה? תגיד שזה אתה, ותוכל לקבל את הכסף בשבילי". ידעתי שהוא טועה, המחשב של הבנק יודע טוב מאד את שמות לקוחותיו, ואי אפשר לבלבל אותו בקלות כזו. בכל זאת נעתרתי לו משום כבודו. הוספתי את שמי – ישראל, כך שעל

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ם
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

הצ'ק היה כתוב: ישראל משה קליין. ניגשתי לבנק לפדות את הצ'ק. הפקיד בבנק נהג בדיוק כמו שצפיתי. הוא טען שאני 'ישראלי' ולא 'ישראל משה', ואין לו שום אפשרות להפקיד את הצ'ק בחשבוני. שמחתי שעשיתי את שלי, ואחי ראה שלא התחמקתי סתם מלעזור לו. פעלתי ממש עד היכן שידי מגעת, ואת הצ'ק הכנסתי לתוך מעטפה בצבע קרם מתחת לכרית. המעטפה הזאת נשארה שם. כמה ימים אחר כך קיבלתי סכום גדול, והכנסתי גם אותו למעטפה. לא עבר זמן רב, והכסף איננו. המעטפה היקרה נכנסה יחד עם המצעים הבהירים לתוך מכונת הכביסה, ורק כאשר אשתי הוציאה את המצעים מהמכונה כדי לתלות אותן לייבוש, היא גילתה פיסות ניר רטובות ומעוכות, וזכר למעטפה ולכל אשר בקרבה. חשבתי שאולי הכסף נשאר מהמעטפה עוד לפני הכיבוס, חיפשתי פה ושם, אך הכסף נעלם. בחסדי השי"ת לא כעסתי ולא רגזתי. אמרתי 'גם זו לטובה', וזכיתי לעבור את הניסיון ברוגע. אחרי כמה ימים מישהו התקשר לאחי ושאל אותו על צ'ק שרשום עליו 'ישראל משה קליין' ופרטי מספר הטלפון של אחי רשומים בו בצורה ברורה. אחי סיפר לי על כך, ואז התברר כי המעטפה אומנם הלכה לעולמה במהלך הכביסה, אבל תוכנה נותר שלם. כאשר אשתי תלתה את המצעים על החבל לייבוש נשרו שטרות הכסף והצ'ק אל הרחוב – מעבר צר בין הבית שבו אני גר לבין ישיבת מיר המעטירה. במעבר הצר הזה עוברים מאות אנשים בכל יום. אחד מהם, אברך שלומד במיר, מצא את הכסף ואת הצ'ק, כשחיפש סימן למי זה שייך הוא ראה את מספר הטלפון של אחי, וכך קיים מצות השבת אבידה. הכסף חזר אלי בשלמותו. חשבתי לעשות טובה לאחי, אך למעשה לא [עלון השגחה פרטית יום המישי פרשת שמות תשפ"א].

איך השם יתברך מצילו מגניבה:

מדבר דוב מהמרכז. שמעתי את המעשה שסופר ביום המישי בערב, פרשת שמות, על המלמד שמיחר לעשר את הכסף שקיבל, וזכרתי כמה שאירע אצלי לפני עשרים שנה. גם אצלי התברר שהזריוות לדבר מצוה הצילה את רכושי. בהפסקה שבין מנחה למעריב ישבתי במקומי בבית המדרש, והנה נכנס יהודי בודד, חסר אמצעים. מפעם לפעם הוא מגיע לבית המדרש שאני נוהג להתפלל בו, ואנחנו כבר מכירים זה את זה ועוזרים זה לזה. יש לך מדהום? הוא שואל אותי, "אני רוצה למדוד חום". במחשבה ראשונה עלה בדעתי לחכות. חום גבוה אינו מהווה סכנת חיים, ואפשר להמתין בנחת עד אחרי מעריב, אך במחשבה שנייה החלטתי כי אעלה לביתי הסמוך לבית המדרש ואביא לו מדהום. הוא נראה כל כך מרוד ומודאג, וודאי יהיה לו נוח יותר לדעת כבר עכשיו מה מצבו. עליתי לביתי, נעצתי את המפתח בחור המנעול, אך הדלת לא נפתחה לרווחה אלא נעצרה בדרך. היא היתה סגורה בשרשרת. ידעתי כי איש מלבדי אינו אמור להיות בבית, ואם זה מצב הדלת יש לכך רק הסבר אחד: יש גנב בבית. ככה נוהגים הגנבים, הם סוגרים את הדלת בשרשרת כדי שיוכלו לשמוע מבעוד מועד שמישהו נכנס לדירה. ניתקתי את השרשרת מהמשקוף ונכנסתי הביתה. הספקתי לשמוע את הגנב יוצא מהחלון וממנו עובר אל העץ שעליו טיפס קודם לכן. ברוך השם, הגנב לא הספיק לקחת מאומה. הוא לא נגע בשום דבר, נראה שהוא חדר לביתי כמה רגעים לפני שהגעתי. אם לא הייתי קופץ מיד מבית המדרש ומביא לידידי את המדהום, היה הגנב מספיק לגנוב כאוות נפשו, וכמובן גם לחולל מהפכה כדרכם של גנבים. הזריוות לעשות חסד עם יהודי היא שהביאה את הרווח וההצלחה האלה. [עלון השגחה פרטית יום ראשון פרשת וארא].

מוסר השכל:

עלה בידנו כי האמונה היא החמצן של החיים, כמאמר חז"ל בא חבוק והעמידן על אחת צדיק באמונתו יהיה בהיות וכל התנהגות האדם נגזרת מהאמונה, כל עוד האדם חושב שהכל תלוי במעשיו של האדם הרי כל אדם יש לו שאיפות ורצונות ותשוקות ותאוות ומתוך כך כל מה שמפריע לממש את שאיפתו נהפך לשונאו ופוגע ומזיק ומשפיל והכל נהפך לאתגר איך לסלק כל הפרעה ויש שנאה וקנאה ותחרות ורדיפת כבוד וכדומה, אולם המאמין שיוודע שיש מנהיג לבירה ואין בכוחו של אדם לעשות שום שינוי לטובה או לרעה להקדים או לאחר בלעדי רצון השם יתברך, וכל מה שנעשה איתו הוא מאת השם יתברך אבינו שבשמים הרחמן הגדול והאוהב הגדול והיוודע מה טוב ומועיל לאדם יותר מכל אחר, וכל הנעשה על ידי אחרים הם שלוחיו של הבורא כך שאנחנו כהומר ביד היוצר, ולכן לא יבוא לידי שנאה וקנאה ותחרות ורדיפה, בהיותו שם בטחונו על הבורא יתברך כל יכול, ומתאפשר לקיים ואהבת לרעך כמוך ולעשות צדקה וחסד וק"ו שלא יגרום נזקים לאחרים ולקלל חרש, ואף ישמור השבת ולא יחשוש להפסד כי ההיפך שבת היא מקור הברכה וכן כל מצוות התורה ויהיה אהוב למטה ונחמד למעלה ויהיה מתלמידיו של אהרון אוהב שלום ורודף שלום והשם יברך את עמו בשלום.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך
הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד